

ענין ישראלי

הבנק הלאומי ("געה במגנון המינים", "היעלנות אוכוליסית", "שחיקה גנטית") – בנק הגנים הלאומי לצמחי ארץ ישראל שבמכון וולקני פעועים כבר ארבע שנים כדי למנוע מססמות אללה להתמשח.

כ-1,500 מיני צמחים, ממחציתם מינים שנאספו בארץ, הופקדו עד כה בנק. "המטרה שלנו היא שימור מרבי של השונות הגנטית של צמחי ארץ ישראל, ולכן אנו אוספים זרעים צמחים מכל המינים ומכל בתיה הגדול",

מסבירה ד"ר רבקה הדס, מנהלת בנק הגנים.

הצמחים שנאספים נחלקים לשש קבוצות עיקריות: צמחי בר בעלי קירבה גנטית לצמחי תועלת;

צמחים המוגדרים "זידולים פרימיטיביים", שנמצאים על קו התפר בין גידול חקלאי מודרני לצמחי בר; ומינים שנמצאים בסכנת הכחדה – קבוצה שזוכה לתשומת לב מיוחדת. בישראל מוגדרים כינס 418 מינים בסכנת הכחדה, ולדבריו הדס, ניתן בהחלט להצלם, בין היתר על ידי הקמת מאגר גנטי שיישמש בעתיד מקור זרעים להשבה לטבע. בכל שנה מכינים בבנק רשימה של מנייע יעד להצללה מהכחדה "זיכשומדים" وبعدזה, ההתרgestות גדולה", מסורת הדס. "לפנינו שנתיים למשל הגדרנו מאה מינים בסכנת הכחדה בעדיות ראשונה. באותה שנה הצלחנו לאוסף 50 מתוכם, וולך מהם אף לגדל אצלנו".

כל זרע שנאסף עובר ניקוי, יבוש, אריזה עצנצנת עם מד לחות ולבסון הקפאה בטמפרטורה של 20 מעלות מתחת לאפס בחדר אחסון מיוחד.

פרטיו של כל זרע – שם המין, תאריך האיסוף, מקום האיסוף, צמחים שכנים וכדומה – מתועדים במאגר מידע ממוחשב. צוות בנק הגנים עוסק

גם במחקר, החל בבדיקה עמידות של זרעים לטוח אוך ואבחן שוניות גנטית בין אוכוליסיות וכלה במחקרים אקולוגיים שונים, שבוחנים את תנאי

הגידול הטוביים ביותר לצמחים מסוימים.

"המיוחד והיפה במשמעות הזה הוא התובנות אל העתיד", אומרת הדס. "יכול דוגמת זרעים שאנסחנו אוספים מתחילה לשניים. קבוצה אחת היא הפעילה, זו שמוקדשת למחקר והנבטה, ואילו הקבוצה האחרת תישמר למען הדורות הבאים. זו חובתנו כמדענים וכאנשי סביבה". נטע אheetzog

צילומים עליון: חדר אחסון הזורעים.

הטמפרטורה – 20 מעלות מתחת לאפס. צילום תחתון: זרעים בקיוי מוכנים להקפאה